

О Н О В Л Е Н Е П О Н Я Т Т Я О Ц І Н К И П Е Р С О Н А Л У П І Д П Р И Є М С Т В А

Анотація. Розглянуто визначення поняття "оцінка персоналу" різних авторів, складено морфологічну матрицю цього поняття, наведено ознаки кожного з них. Сформульовано у результаті аналізу оновлене визначення поняття "оцінка персоналу підприємства", що охопило всі сторони та напрями оцінки у сучасних ринкових умовах.

Аннотация. Рассмотрены определения понятия "оценка персонала" различных авторов, составлена морфологическая матрица данного понятия, приведены признаки каждого из них. Сформулировано в результате анализа обновленное понятие "оценка персонала предприятия", которое охватило все стороны и направления оценки в современных рыночных условиях.

Annotation. The article deals with the definitions of "personnel evaluation" of various authors, the morphological matrix of this concept has been composed, the features of each definition are given. A renewed concept of "assessment of plant personnel", which covers all the aspects and trends in the assessment under current market conditions, is formulated as a result of analysis.

Ключові слова: персонал, оцінка персоналу, морфологічна матриця.

Будь-який керівник у своїй роботі має необхідність оцінювати ту чи іншу категорію персоналу, окремих підрозділ чи робітника. Це допомагає прийняти рішення про заохочення, просування чи пониження на посаді, про ефективність роботи чи потребу у навчанні.

Значення оцінки персоналу збільшується з року в рік, з'являються оновлені методи та поняття. Це пояснюється збільшенням конкуренції на ринку праці і, як наслідок, збільшенням вимог роботодавців до кваліфікаційних характеристик персоналу. Своєчасна та раціональна оцінка допомагає підприємству максимізувати прибутки внаслідок збільшення продуктивності праці, зменшення простоя та можливого підвищення кваліфікації. Значимість оцінки персоналу у сьогоденних ринкових умовах і обумовила актуальність обраної теми.

Метою статті є формулювання оновленого поняття оцінки персоналу на основі аналізу вже існуючих понять вчених-економістів з урахуванням особливостей оцінки персоналу в сучасних ринкових умовах.

Дослідженням цієї теми займалися такі відомі вчені, як Банько Н. А., Карташов Б. А., Яшин Н. С., Бичкова А. В., Кібанов А. Я., Макарова І. К., Карякін А. М., Кузнецова Н. В. та ін.

Вони зробили вагомий внесок у розвиток цього напрямку управління персоналом, надали визначення поняттю "оцінка персоналу", охарактеризували різноманітні види оцінки персоналу. Але слід зауважити, що зміна ринкових умов постійно потребує перегляду цього поняття та внесення у нього певних коректив.

З огляду на це доцільно створити морфологічну матрицю поняття "оцінка персоналу", виділити певні ознаки, за якими ці поняття можна згрупувати. Матриця наведена у таблиці.

Таблиця

Морфологічна матриця аналізу поняття "оцінка персоналу"

Автор	Визначення	Ознака
Базаров Т. Ю., Єремін Б. Л.	Оцінка праці – заходи щодо встановлення відповідності кількості та якості праці вимогам технології виробництва [1, с. 144]	Кількість та якість праці
Банько Н. А., Карташов Б. А., Яшин Н. С.	Оцінка персоналу – визначення відповідності робітника вакантному робочому місцю чи тому, яке він займає [2, с. 5]	Вакантне робоче місце чи те, що робітник займає
Бичкова А. В.	Оцінка персоналу – цілеспрямований процес встановлення відповідності якісних характеристик персоналу вимогам посади або робочого місця [3, с. 42]	Якість праці
Кібанов А. Я.	Оцінка персоналу – цілеспрямований процес встановлення відповідності якісних характеристик персоналу вимогам посади або робочого місця [4, с. 85]	

Макарова І. К.	Оцінка персоналу – визначення відповідності поточного професійного рівня та особистісно-мотиваційних характеристик, а також потенціалу робітника завданням стратегічного розвитку компанії [5, с. 40]	Професійні, мотиваційні характеристики та потенціал
Карякін А. М.	Оцінка персоналу – встановлення кількісної міри відповідності робітника займаній посаді [6, с. 68]	Кількісні характеристики
Кузнецова Н. В.	Оцінка персоналу – відображення у конкретних цифрах вмінь, знань та навичок робітників [7, с. 174]	Професійні характеристики

Таким чином, кожен із наведених у таблиці визначень дає своє визначення поняттю "оцінка персоналу", що має у собі як спільну, так і відмінну від інших складові. Отримані результати морфологічної матриці довели, що немає жодного визначення, що було б комплексним та охоплювало всі сторони та характеристики оцінки персоналу.

З огляду на це автором статті було запропоновано оновлене визначення поняття. Оцінка персоналу – комплекс взаємодоповнюючих заходів, що дозволяють встановити відповідність професійних, мотиваційних, особистісних та потенційних можливостей і характеристик робітника, що займає певне робоче місце чи є претендентом на нього, вимогам та цілям стратегічного розвитку компанії.

Це визначення поняття "оцінка персоналу" дає змогу охопити усі сторони оцінки, її можливі напрями, а також враховує сучасні вимоги ринкової економіки, а саме – стратегічну спрямованість у веденні бізнесу.

Наук. керівн. Доровської О. Ф.

Література: 1. Управление персоналом / [Аксенова А. Е., Базаров Т. Ю., Еремин Б. Л. и др.]; под ред. Т. Ю. Базарова, Б. Л. Еремина. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. – 423 с. 2. Банько Н. А. Управление персоналом. Ч. 2 / Банько Н. А., Карташов Б. А., Яшин Н. С. – Волгоград: Политехник, 2006. – 91 с. 3. Бычкова А. В. Управление персоналом / А. В. Бычкова. – Пенза: Изд. Пенз. гос. ун-та, 2005. – 200 с. 4. Кибанов И. Я. Основы управления персоналом / Кибанов И. Я. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 304 с. 5. Макарова И. К. Управление персоналом / Макарова И. К. – М.: ИМПЭ им. А. С. Грибоедова, 2006. – 98 с. 6. Карякин А. М. Управление персоналом / Карякин А. М. – Иваново: Иван. гос. энерг. ун-т, 2005. – 167 с. 7. Кузнецова Н. В. Управление персоналом / Кузнецова Н. В. – Владивосток: Изд. Дальневост. ун-та, 2005. – 306 с.